

TARTU UNIVERSITET

Humanistiska och konstnärliga fakulteten

Institutionen för främmande språk och kulturer

Avdelningen för skandinavistik

Svenska språket och litteraturen

BAKALAUREUSUPPSATS

Inverkan av Nordiska Historien om George.R.R. Martins ”Sagan om
is och eld”

En jämförande analys av Vikingartiden med Järnöarna

av Anželika Kulikova

Handledare: Mart Kuldkepp

Tartu 2016

Innehåll

Innehåll.....	2
1. Inledning	3
1.1. Syfte	4
2. Teori.....	5
2.1. Vad är fantasi?.....	5
2.1.1. En fantasi	5
2.1.2. Högfantasi (High Fantasy).....	7
2.1.3. Historisk fantasi.....	8
2.2. Handling	9
3. Analys	12
3.1. Geografi och naturresurser	13
3.2. Räder	16
3.3. Kvinnornas ställning	18
3.4. Religion	20
3.5. Död.....	22
4. Resultat	24
5. Sammanfattning	26
6. Resümee	28
7. Litteraturförteckning	30
8. Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks	32

1. Inledning

George R.R. Martin är en känd amerikansk fiktion författare. Mest av hans texter är skrivna i en fantasi och science fiction genren. God publicitet har han fått redan på 1970-1980-talet med sina noveller "*A Song for Lya*" och "*Dying of the Light*". Men den största berömmelse fick han på slutet av 1990-talet när hans första delen av Sagan om is och eld "*Kampen om järntronen*" publicerades. Böckerna tillhör till fantasi genren och till idag den serie består av fem böcker.

Om beskriva roman i några ord utspelar den sig mot en bakgrund av politisk intrig och efter det börjar ett inbördeskrig om makten över fiktiva staten Westeros, oftast kallad som "De Sju Kungarikena" (orig. Seven Kingdoms). Varje Hus eller dynastien anser att järntronen tillhör till dem enligt lag och på grund av motsättningar börjar ett blodigt krig. Vidare i uppsatsen kommer jag att ge mer omfattande beskrivning.

Naturligtvis tillhör de böckerna till genren av fantasien. Allt som sker i böckerna är en fiktion och många av de händelserna är långt ifrån mänskliga verkligheten. Det finns många övernaturliga saker, som den moderna människor inte kan förklara genom logik. Det inkluderar exempelvis en magi, drakar eller närvaron av en omänsklig ras.

Men fortfarande finns det många händelser som påminner oss den verkliga världen. När jag själv hade läst böckerna tänkte jag på det faktum att många av de händelserna som ägde rum i böckerna verkade vara mycket bekanta.

Ja, George Martin erkände själv att när han skapade sina böcker använde han nutidens historia. (Rolling Stone, 2014). Och även en människa som vet en liten del av vår historia kan dra en hel del paralleller mellan böckerna och vad som hade hänt i reella världen.

Den mest populära definitionen av *Sagan om is och eld* säger att det är baserad på Rosornas krig, koflikten mellan Yorks och Lancasters i 1400-talet. Men inte bara Storbritanniens historia har påverkat romanen. Det finns ett stort antal av karaktärer i serieböckerna så det räcker inte bara med brittiska historien. Det verkar som om George Martin har lånat också en del av den Nordiska historien och mytologin för att skapa sina böcker.

1.1. Syfte

Syfte med den här uppsats är att undersöka hur har den modern uppfattning om skandinaviska historien påverkat skapande av *Sagan om is och eld*. Var George R.R. Martin inspirerad av en Viking historia för att skapa Järnöarna? Eller använde han Nordens mytologi för att skapa sina mytiska varelser?

För min analys tog jag en bok av Else Roesdahl "Viikingite maailm" (original dansk. Vikingernes verden. Vikingerne hjemme og ude). Den här boken ger en mycket god överblick över vikingars verksamhet och beskriver hur har deras verksamhet påverkat resten av världen. Förutom använde jag "The Viking world" av Stefan Brink och Neil Price. Den här boken innehåller texter av olika författare om vikingars världen. Bland annat påstår de båda böckerna att människans förståelse av vikingarna är långt ifrån verkligheten. Exempelvis när det gäller räveri. De flesta av invånarna i Skandinavien på denna tiden var fredliga människor och bara några av de var brutala rånare. Båda böckerna tyder på att en uppfattning om en vanlig viking var för många århundraden inte helt rätt och ger läsaren en sann bild av dem tider.

I min analys kommer jag att jämföra olika aspekter, som inkluderar det geografiska läget, kvinnors ställning i samhället, frågan om den barbariska handling, religion och död.

I den teoretiska delen av min uppsats vill jag lägga märke till den litteratur genren fiktion och en sub-genren fantasi. Hur man förstår de fantastiska texter eller vad som utgör subgenren av fantasi, bland annat vad är en historisk fantasi. Med hjälp av teori kommer jag att förklara hur och varför använder författare reella historiska händelser för att skapa sin fiktiv värld. Det kommer också att förklaras på vilket sätt historiska händelserna hjälper en läsare att förstå bättre olika karaktärer.

I den praktiska delen av min uppsats ska jag genomföra en jämförande analys mellan böckerna och Vikingars historien. Till att börja med kommer jag att ge en kort återberättelse av händelserna i boken och huvudpersonerna för att presentera en samlad bild av vad som händer. När det gäller böckerna är det verkligen inte vettigt att jämföra hela romanen som helhet med den Skandinaviska historien. Huvudpersoner eller Husen är alla mycket olika och de flesta av dem är långt ifrån representationer av de skandinaviska människor. Men ändå, enligt min mening finns det några saker som lätt kan jämföras med Norden.

2. Teori

2.1. Vad är fantasi?

2.1.1. En fantasi

Värld av Is och Eld tillhör till en fantasi genre och består av fiktiva kontinenten där det finns inte bara påhittade händelser, men också magiska och ovanliga företeelser. Först och främst vill jag förklara vad innebär fantasi och hur det skiljer sig från andra litterära genrer.

Tzvetan Todorov, en känd filosof, semiotik och litteraturteoretik hävdar att en fantasi trotsar logik. Det betyder att i den verkliga världen, där det finns inga sådana företeelser som vampyrer, varulvar, spöken och så vidare, händer en händelse som trotsar varje logiska förklaring och motsvarar inte verkligheten i vår värld. Martins värld består inte bara av fiktiva människor, men också av drakar, sjöjungfrur, andar, levande döda osv.

Todorov hävdar att huvud känsla i fantasien är osäkerheten i läsaren. När läsaren hittar några svar, då fantastiska smidigt omvandlar till en annan genre - till mystisk genre och till magisk genre (the uncanny and the marvelous). En fantasi är osäkerheten om vad som händer. En person som känner bara lagarna i den verkliga världen, börjar att tveka när det gäller något övernaturliga och som trotsar logik. (Todorov, 1975:25)

Men Todorov konstaterar att det kan vara oklart vem är den som borde känna tvekan. Den osäkerheten kan uppleva inte bara läsaren. Författaren citerar den tyska forskaren Olga Reiman, som hävdar att en huvudperson, såväl som läsare, kan variera mellan den verkliga och den fantastiska världen. Det vill säga huvudpersonen är också förvånad av ovanliga saker. (Reiman, 1926) Verkligen de händelserna i böckerna orsakar tvekan i läsaren och huvudpersoner, både och. Exempelvis om vi skulle tänka på drakar. Det är inte bara läsaren som tycker att drakar existerar inte. Många av huvudpersoner tror inte på förekomsten av drakar och tycker att det är en gammal myt.

Fantasin genren har sina egna risker. Todorov påstår att det är tolkning av texten. Det finns texter som man läser och har ingen känsla av osäkerheten. Till exempel om i texten finns

talande djur. Läsaren tänker inte att det är ovanligt, eftersom han inser på sammanhanget, dvs. han förstår att detta är en allegorisk text. (Todorov, 1975:32)

Fantasti genren har tre egenskaper: Först och främst när man läser den fantasi texter måste man tveka mellan verkligheten och det övernaturliga . För det andra, huvudpersonen i texten kan också fluktuera mellan verkligheten och mystik. För det tredje bör läsaren ge upp alla möjliga tolkningar och ta viss ställning till texten.

I fantasi texter berättar författaren om en händelse som inte kan förekomma i livet, om man håller sig till den allmänna kunskapen om varje epok när det gäller vad som kan och inte kan hända.

Fantasin är huvudsakligen baserad på läsarens tvivelsemål om den ovanliga företeelser. Det är klart att händelser hänvisar till verkligheten eller det är en illusion. Med andra ord, den slutsats: har det hänt eller inte någon händelse. Fantasi kräver också vissa typ läsning, där är det omöjligt att tolka texten till exempel i form av allegori. (Todorov, 1975:33)

Richard Matthews säger att fantasi har ingen definierad ram. Fantasi introducerar oss till den fantastiska världen av möjligheter; vi möter en värld där det finns inga begränsningar. Det är mannen själv som drar gränser mellan vad som är tillåtet. (Matthews, 2002:1)

Fantasien har inga gränser i tid. Det är tillåtet att kombinera det förflutna med nutiden, medeltiden med den moderna världen.

Det finns ingen exact definition till litterära fantasi, men de flesta kritiker överens att “ it is a type of fiction that evokes wonder, mystery, or magic- a sense of possibility beyond the ordinary, material, rationally, predictable world in which we live.” (Matthews, 2002:1)

När det gäller den litterära genren kan fantasin betraktas som fiktion, som omfattar alla typer av övernaturliga fenomen. Fantasi romener inkluderar några otroliga saker som är definitivt långt från mänsklig verkligheten.

Hur skiljer sig fantasi från andra litterära genrer? Fantasien har ingen logik. Fantasien innehåller oftast olika mytologiska, magiska effekter, något som inte alltid lämpar sig för någon förklaring. Matthews nämner Tzvetan Todorovs med hans teori om tvivel i läsaren. (Matthews, 2002:3)

Å andra sidan Matthews nämner Harold Bloom, som påstår att tvivel spelar inte så stor roll i framgångsrik fantasi. Den viktigaste för läsare är att vara överraskad, samt bli inblandad i "agonistic encounter of deep, strong reading". (Bloom, 1982)

2.1.2. Högfantasi

Om huvudteman i boken bygger på händelser som förekommer i den fiktiva värld, kallas den genre för Högfantasi (High Fantasy). Den här genren har också ett annat namn som är Episk fantasi (Epic fantasy). Det är en mest spridd genre i fantasien.

Texter från hög fantasin kan oftast ses som sagor, där är det blandad med varandra olika legender, myter, folklöre osv. I hög fantasi finns alltid en hjälte som har offrat mycket för att uppnå några ändamål. Om vi pratar om den klassiska epos, så här kan vi nämna Homer's *Iliad* och *Odyssé*. Om prata om den moderna världen är den mest kända författaren J.R.R. Tolkien och hans *Sagan om Ringen*. Clute och Grant påstår att någon historia som utspelar sig i fantasi världen och där det centrala temat är folkets kamp för deras självbestämmande eller för deras land och ära, kan kallas för episk fantasin. (Clute, Grant, 1999: 319)

Episka fantasin tenderar att ha ett stort antal av karaktärer och händelser. Det finns alltid kampen mellan gott och ont. På sidan av onda finns alltid en fiende som har några magiska egenskaper. I sådana berättelser finns alltid ett krig och en hel del uppmärksamhet ägnas åt beskrivningen av strider och tåg. (Clute, Grant, 1999: 466)

Sagan om is och eld är ett tydligt exempel av hög fantasi. Händelserna äger rum i den fiktiva världen, dvs. fiktiva kontinenten Westeros. Där finns det ett stort antal av karaktärer och huvudkonflikten är baserad på kampen mellan gott och ont. Men det är värt att notera att i *Sagan om is och eld* är det ganska svårt att avgöra vad som är gott och vad som är ont.

Motsvarande till hög fantasi är låg fantasi (Low Fantasy). I sådana texter förekommer händelser i den verkliga världen. Där kan det föreligga någon slags magi eller vissa saker som verkar vara inte reella, men omvärlden existerar i verkligheten. Här kan vi nämna J.K.Rowlings *Harry Potter*. (Clute, Grant, 1999: 597)

2.1.3. Historisk fantasi

En viktig roll i fantasi genren spelar en historia. Författarna lånar historiska tidpunkter och utifrån deras behov och mål bearbeta dem. Rötter till historisk fantasien börjar från historiska-äventyrliska berättelser av Alexander Dumas. (Clute, Grant ,1999:468)

Historisk fantasi behöver inte begränsas till en viss epok. Det kan vara en blandning mellan medeltiden , renässansen, andra världskriget osv. Genom att använda berättelser i fantasin försöker författare förmedla till läsaren ändamålet, så det skulle vara lättare för läsaren att förstå vissa händelser. Naturligtvis kan vi inte hävda att den historiska fantasin är alltid baserad på verkliga historiska händelser. Troligtvis tar författaren någon epok och baserar sig på händelserna som ägde rum i dåtiden och efter det börjar han att korrigera det på egen hand. (Clute, Grant ,1999:468)

För att vara mer specifik tillhör Martins böcker till den här subgenren. För det första känns det blandning av olika historiska händelser från olika tider. Texter som jag kommer att förlita sig liknar endast med en epok, epok av vikingar. Med hjälp av Vikingarnas historien och i synnerhet hur den moderna människan i allmänhet ser en bild av vikingar, kunde Martin förklara och förenkla för läsaren att se en bild av en viss karaktär.

Clute and Grant identifierar fyra kategorier som författare använder när skriver historiska fantasin.

I den första kategorin använder författare verkliga historiska händelser men blandar dem med olika fantasiska dragen.

Den andra kategorin är nära kopplad till den första, men det är mer hypotetisk. Där det vanligaste frågan är "Vad händer om?" I den här kategori historiska händelser kan ersättas av en viss alternativ. (Clute, Grant , 1999:468)

Till den tredje kategori tillhör de berättelser där författaren har försökt att skapa en helt ny värld. Här kan inkluderas den berömda J.R.R. Tolkien. Lånat något från tidigare litteratur, skapade han sin egen unika värld: inte bara fiktiva landet, men också dem länder hade sina egna myter och legender, en historia med kultur, med sitt folk och sina hjältar. Han skapade

uppdiktade politiska och sociala problem med vilken hjältarna måste övervinna. Författarna kallar denna värld Fantasiland.

Slutligen, den fjärde och den största kategorin tillhör den historiska fantasi, där författarna hade använt verkliga historiska händelser och ändrat dem på något sätt som skulle skapa en ny fantasivärld. Denna kategori närvarande blandar i två begrepp: det innehåller Fantasiland vart kan uppfinnas helt nya legender, myter och händelser; samtidigt inkluderar den verkliga historiska händelser. Den här kategorien är blandad och den mest populära. (Clute, Grant, 1999:468)

Clute och Grant hävdar att anledningen till författare använder fantasihistorien är att "Some modern fantasy writers tend to see the past as a better as wells as a different country." (Clute, Grant, 1999: 469)

2.2.Handling

BOKTITEL	Utgivningsår
Kampen om järntronen (orig. A Game of Thrones)	1996
Kungarnas krig (orig. A Clash of Kings)	1998
Svärdets makt (orig. A Storm of Swords)	2000
Kråkornas fest (orig. A Feast for Crows)	2005
Drakarnas dans (orig. A Dance with Dragons)	2011

Utgivningsår av två nästa böcker som heter *The Winds of Winter* och *A Dream of Spring* är okänt.

Den första delen av berömda boken "Sagan om is och eld" publicerades år 1996 under titeln "Kampen om järntronen". Den följdes av ytterligare fem delar utfärdade i intervallet mellan år 1998-2011. Det är känt att det kommer att vara ytterligare två böcker mer, men exakt releasedatumet är inte tillgänglig.

Till att börja med finns det i en varje bok en karta över De Sju Konungarikena: Karta över Norr och Söder. I slutet av boken finns en lista över Husen. Under varje Hus beskrivs inte bara familjemedlemmar, men också deras förfäder och varifrån Huset har kommit.

Händelserna äger rum i den fiktiva kontinenten som kallas Westeros. Robert Baratheon med Eddard Stark störtade Ayres Targaryen från tronen och förstörde hans familjet. Hädanefter blev Robert en ny kung av De Sju Kungarikena , och Eddard (eller Ned) Stark återvänder hem till Vinterhed. Det inbördeskriget inträffade i 17 år innan händelserna började inträffa i boken. Under den perioden Robert och Ned har rinte sett varandra och varje har sin egen familj och arvingar.

17 år senare kommer kungen Robert till Vinterhed och ber Eddard att bli hans högra hand, dvs. den närmaste personen till kungen. Ned ville stanna kvar i Vinterhand men han kunde inte neka till sin vän och kungen. Ned lämnar hem med sina döttrar Sansa och Aria, medan hans fru och söner stannar i Vinterhand. Det är värt att notera att innan de lämnade huset, kände Neds fru Catelyn Stark en fara och bad sin man att stanna hemma. Hennes farhågor visade sig vara sant. Efter Neds avresan började de händelser som ledde till kriget för tronen.

När de anländer till Kings Landing lär Ned en fruktansvärd hemlighet av Roberts hustru, Cersei Lannister. Det visar sig att alla tre barn är Roberts bastrads och hans fru födde dem från sin bror Jaime Lannister. När Ned fick veta det tänkte han att föredra sanningen till kungen, men han hinner inte att göra det. Robert får en dödlig sår på jakten och dör. Innan döden han utser Eddard som Kungrikets försvarare. Men efter hans död kallades Stark för förrädare. Han blev häktad och sedan avrättade.

Sedan dess, börjar det Kriget av Fem Kungar. Enligt lag är Roberts arvtagare hans äldsta son Joffrey, men eftersom det meddelades att han är en bastard, Roberts två yngre bröder Stannis och Renly förklarade deras anspråk på järntronen . Stannis trodde att tronen tillhör rättmätigt till honom eftersom han är nästan i kön arv. Men den yngre broder, Renly Baratheon, trodde att tronen tillhör honom eftersom han tyckte att han skulle vara en bra kung.

Samtidigt, den äldsta sonen av Starks familj Robb förklarades av sina anhängare kungen i Norr. Rob anslår ett krig mot Lannisters som har mördat hans far.

Som jag nämnde tidigare innan Robert blev kung, störtade han Ayres Targaryen från tronen och dödade hans familj. Men det visade sig att hans två små barn har överlevde. Yngsta dotter

Daenerys Targaryen växer från naiva flickan upp till en drottning. Hon samlar en här för att återfå den lagliga rätten till tronen. Hon har en stor fördel i form av tre drakar.

Allt är så absorberat över kampen om tronen att de glömmer om det största problemet. Vintern närmar sig. Den här frasen är bekant för varje läsare av böckerna. Vintern närmar sig betyder att det kommer att vara en lång natt och långvarig frost, som kan pågå i årtal. Den största faran med ankomsten av vintern är de annorlunda eller vita vålnaderna. De vita vålnaderna är en annan mänsklig ras. De är höga med vitt hår och blek kall hud, med blå lysande ögonen. De ser ut som is mumier. De är mycket starkare än vanliga människor, de fryser allt de rör och det är nästan omöjliga att döda dem.

I Aprill månad år 2011 den amerikanska TV-kanalen HBO har släppt teveserien baserad på fantasi böckerna. Teveserien kallas enligt första boken Kampen om Järntronen (The Game of Thrones) . Vid tidpunkten för år 2016 kommer att släppas till 6 säsonger. Serien filmades runt om i världen, från Belfast till Marocko. Naturligtvis teveserien bör inte vara helt i enlighet med böckerna och många av de händelserna antingen hoppades eller ändrades . Men väsentlighet är densamma. Deltagande i TV-series tog välkända skådespelare som Sean Bean (Ned Stark), Peter Dinklage (Tyrion Lannister), Lena Headey (Cersei Lannister) osv.

TV-series har vunnit inte bara stora kärlek från fansen men också från kritiker. Kampen om järntronen har fått en Emmy, Golden Globe, SAT Awards. Showen vann 26 Emmys, och den mest erkända skådespelare har blivit Peter Dinklage, som vann Emmy och Golden Globe. År 2015 ställde teveserien ett rekord. Det har vunnit den flest antal Emmy Awards för en serie i ett enda år, med 12 segrar av 24 nomineringar. (Prudom, 2015)

3. Analys

Det finns mycket debatter om vilka historiska händelser har G. Martin använd i sina böcker. Särskild om läsa olika typer av webbsidor, bloggar osv., ser vi att folket brukar spekulera och jämföra de verkliga historiska händelserna med böckerna. (7kingdoms, History Behind Game of Thrones)

Som jag nämnde tidigare, huvudkonflikten är baserad på ett Rosornas krig, krig mellan Yorks och Lancasters för engelska tronen. Det trettioåriga kriget var full av svek och erövringen främmande marker.

Enligt min mening, består Martins världen inte bara av Storbritanniens historien. Exempelvis har Martin sin egen Atlantis. Den gamla staten som heter Valiria, som var på kontinenten Essos. Vid ett tillfälle var det mest kraftfulla staten vilken dominerade inte bara i militära frågor, men också i kulturella. Valirier hade drakor, använde mycket magi som i synnerhet hjälpte dem att bli så kraftfulla. Men för fyra hundra år före alla händelserna i sagan, var Valiria förstört av naturkatastrof. Även om förekomsten av Atlantis är fortfarande en mycket kontroversiell företeelse, ändå är det mytiska staten en del av vår historia som Martin lånade i sin saga. (7kingdoms, History Behind Game of Thrones)

Stor uppmärksamhet i böckerna ger Martin till Nattvakten och deras bostadsort: Mur. Mur byggdes för att skydda mot de magiska varelser eller vita vandrare. Bakom väggen bosatte sig också de fria människor. Fria människor är ett folk som känner ingen myndighet. De attackerar på människorna från söder om muren, rånar dem och dödar.

Således, påminner väggen oss om Hadrianus Mur. Hadrianus Mur är en vägg, som byggdes mellan moderna England och Skottland för att skydda sig mot attacker av barbar stammar.

Naturligtvis kan jag fortsätta att spekulera på verkliga prototyper. Om en stark önskan, kan historien av varje folk kopplas till böcker av George Martin. Jag kommer att fokusera mer på händelserna som påminner oss mer eller mindre Nordens historien. Jag kommer att beröra invånarna av Järnöarna och regerande där Huset av Greyjoys, beskriva deras livsstil, deras historia och vanor.

3.1. Geografi och naturresurser

Till att börja med kommer jag att försöka beakta den geografiska aspekten. Först ska jag ge tre kartor: kartan av Storbritannien och Irland, kartan av Norden och kartan av Järnöarna på den fiktiva kontinenten Westeros.

Huvudkonflikten i Sagan om is och eld är baserad på en konflikt mellan två brittiska familjer. Om jämföra kartan av Storbritannien, Norden och Westeros, kan man verkligen upptäcka att Westeros ser ut mer som brittiska öarna. Och om man skulle bara stöda sig på det geografiska läget av de brittiska öarna, kan man dra slutsatsen att Martin använde Irland och Skottland i synnerhet, för att skapa Järnöarna.

Kartan av Storbritannien och Irland

Kartan av Norden

Kartan av Westeros

Läget av Westeros, inkluderad Järnöarna, är verkligen mycket liknande med Storbritannien och Irland. Men det är just en livsstil, som påminner mer Nordiska länderna. Dessutom, vikingarna är också en del av Storbritanniens och Irlands historien.

Det är värt att notera att vikingarna gjorde sina räder till de brittiska öarna. Till exempel i den i det nionde århundradet, tre av de fyra rikena i England hade erövrats av vikingar. Under den andra vågen av vikingatågen, den brittiska folk försökte muta med mynten och sluta fred, men till slut danskarna tog makten i riket, och har styrt där i flera generationer. (Williams, 2008:195)

Samma sak hände med Skottland där de norra och västra öarna fångades. Slutligen ledde det till kollapsen av kungariket Dál Riata och Pictish. (Williams, 2008:196)

Den första gången när vikingarna dök upp på Irland var år 795. Särskild var de intresserad av ensamma kloster. Vikingar skrämde Irland och irländarna kunde inte motstå dem. Det är möjligt att bekräfta med anteckningar av en munk som prisade stormig natt för då vikingarna inte visades. (Roesdahl, 2007:231)

Först och främst föredrog vikingar plundra kloster eftersom där fanns det alltid mycket byte. Många kloster var viktiga ekonomiska och politiska centra och kring dem dök upp småstäder. Kloster var full av rikedom och besparingar.

Det bör också noteras att i mitten av det nionde århundradet började irländare att behandla mer vänligt till vikingar. Eftersom vikingarna var utmärkta krigare och hade bra vapen, bad irländare dem för hjälp. Många av vikingar bosatte sig i Irland och gifte sig med irländska kvinnor. Därefter många av dem konverterade till kristendomen och tog sig keltiska namn.

En jätteviktig roll spelade vikingarna i handel. Vikingarna var erfarna handlare och hade bra kommunikation och lämpliga fartyg. Irländare har lärt mycket från dem. (Roesdahl, 2007:233)

Men vad gäller de geografiska resurserna, kan vi hitta här likheter mellan Norden och Järnöarna. Järn hittades på många ställen i Skandinavien, vilket var början på en bred handel. En av de mest kända platserna av järnframställning i Skandinavien är runt Møsvatn sjön i Telemark i Norge. I Sverige hittades järn i Dalarna och södra Norrland. När det gäller Danmark, är det inte känt exakt om det hittade järn, eller det kom från norr. (Roesdahl, 2007:114)

Järnöarna har fått sitt namn eftersom deras region är rik på järn, tenn och bly. Dessutom finns det en hel del av malm och metall. Men trots det ganska stora antalet mineraler, är landskapet själv fattigt. Jordmån av Järnöarna är stenig där är det svårt att odla en spannmål. Så i princip äter människor skaldjur. (7kingdoms)

3.2. Räder

När vi tänker på vikingarna, den första som man kommer att tänka på är den grymhet och våld. Människor är vana att se en bild av vikingar som våldsamma anfallare, som rånade, dödade, våldtog och brände hus. Sanningen är att det var bara en liten del av vikingarnas historien. Inte så många av människor tänker på det att förutom de räder, vikingarna hade sin hela kultur; de var engagerade i handeln, hantverk, och endast en liten del av dem var brutala krigare.

Anledningen till att vi tror att vikingarna var grymma människor ligger i det faktum att historiska händelser skrevs inte av vikingarna, men av de kristna, som var offer för rånare. Dessutom vikingarna visade ingen respekt för kyrkan och alla religiösa och förmodligen är det anledningen till att de kristna beslutade att utställa dem i negativt ljus. Därför idag är ordet "viking" förknippad först och främst till grymhet. Historikerna förnekar inte att vikingarna deltog i räder och plundringar, bara grymhet var starkt överdrivna. (Williams, 2008:196)

Det är värt att notera om att skilja vikingar exempelvis med korsfararna, de sista hade en stat ledare. Medan viking kampanjer var inte någon företeelse eller kontrollerades inte av någon kung, kyrkan osv. Det existerade inte någon slags en nationell armé. Vikingatågen var privata äventyr. (Williams, 2008:199)

Först och främst var järnmannen känd som tjuvar och rånare. Järnöarna är mycket fattig kant. Därför var räder till grannländerna en mycket vanlig sak för dem. Järnföddas trodde att fiske och rån är den endaste värdig arbete.

Theon felt as if he'd been slapped. He was being sent to do reaver's work, burning fishermen out of their hovels and raping their ugly daughters, and yet it seemed Lord Balon did not trust him sufficiently to do even that much. (Martin, 1999:317)

Of the fishing village, nothing remained but cold ashes that stank when it rained. The men had been put to the sword, all but a handful that Theon had allowed to flee to bring the word to Torrhen's Square. Their wives and daughters had been claimed for salt wives, those who were young enough and fair. The crones and the ugly ones had simply been raped and killed, or taken for thralls if they had useful skills and did not seem likely to cause trouble. (Martin, 1999:431)

Järnmannen trodde att den idealiska mannen och krigare är inte ädla riddare, men en modig rånare, som sänds till den "gröna mark" och återvänder hem med byten. (7kingdoms)

When we still kept the Old Way, lived by the axe instead of the pick, taking what we would, be it wealth, women, or glory. In those days, the ironborn did not work mines; that was labor for the captives brought back from the hostings, and so too the sorry business of farming and tending goats and sheep. War was an ironman's proper trade. The Drowned God had made them to reave and rape, to carve out kingdoms and write their names in fire and blood and song. (Martin, 1999:139)

Det är förbjudet att anfälla på sina egna och råna varandra, men invånarna av den "gröna marken" var en annan sak. Den som gick i räder under hösten, kunde förse sig med mat för hela vintern. Medan den som stannade hemma och försökte att odla grödor oftast har svält under långa vintern. (7kingdoms)

"Eight?" His face reddened. "What can I hope to accomplish with only eight longships?"

"You are to harry the Stony Shore, raiding the fishing villages and sinking any ships you chance to meet. It may be that you will draw some of the northern lords out from behind their stone walls. Aeron will accompany you, and Dagmer Cleftjaw."

"May the Drowned God bless our swords," the priest said. (Martin, 1999: 317)

3.3. Kvinnornas ställning

Under vikingatiden hos kvinnor var ganska bra läge, många av dem fattade sina egna beslut och var mycket respekterad i sina kretsar. En av anledningen till en mer respekt för kvinnor under Vikingatiden var att deras män gick till långa krigs- och handelståg, de var borta från hemmet under en längre tid. Kvinnor var tvungen att ta hand om hushållet, men också var de tvungen att skydda sina hem från fiender.

Det är inte exact känt om det fanns kvinnliga vikingar. Vi vet bara att kvinnor och barn togs med i långa resor, men det var gjort för att hitta en ny bostad. Även om kvinnor var bland vikingar, som kämpade tillsammans med män, det finns nästan inga uppgifter om dem. (Roesdahl, 2007:68) . Det finns bara historiska skriftelser om Sköldmö. Sköldmö var kvinnor som deltog i striderna under vikingatiden. (Nordisk familjebok 1917:1372)

I den *Women of the Viking Age* skriver Judith Jesh om kvinnor som deltog i krig mellan danska kungen Harald Hildetand och Ring. Jesh skriver att det var tre kvinnor som hette Hetha, Visna och Vebiorg. De ledde armén och var en av dem var kungens fanvakten. (Jesh, 1991: 177)

Medeltida kvinnor helt underordnade män. Dock kan nämnas starka och självständiga kvinnor som gick mot sina makar och fäder i många skandinaviska sagorna, och som tog viktiga politiska beslut självständigt. (Magnusdottir, 2008:46)

Naturligtvis, kvinnor under vikingatiden hade inte en jättestor makt. Men som jag redan har nämnt, folk brukar tänka om vikingar som något skrämmande, stark och militant. Samma tänker vi på kvinnor. Människor brukar tänka på det att brutala vikingar hade starka kvinnor. Kvinnor, som är förbereda att gå i krig. För att läsaren kunde bättre förstå invånarna av Järnöarna, skapade Goerge Martin en bild av kvinnor, som ser ut vara mycket lika med vision vikingatidens kvinnor. Dvs. han spakade en bild av starka militanta kvinnor

Om vi skulle tänka på Järnöarna, då kan jag nämna bara ett par kvinnliga karaktärer. Men en av dem är en huvudperson och hon heter Asha Greyjoy.

Asha Greyjoy är äldre syster till Theon. Trots att hon är en kvinna, var hon uppfrostrad som en krigare. Hon har sin egen flottan och armén, och tillsammans med män går hon ut i krig. Balon Greyjoy, Ashas och Theons far, hoppades att efter hans död tar hon Järnöarna tronen .

“Asha my daughter,” Lord Balon went on, and Theon turned to see that his sister had slipped in silently, “you shall take thirty longships of picked men round Sea Dragon Point. Land upon the tidal flats north of Deepwood Motte. March quickly, and the castle may fall before they even know you are upon them.”

Asha smiled like a cat in cream. “I’ve always wanted a castle,” she said sweetly.

“Then take one.” (Martin, 1999: 318)

Om jämföra kvinnornas ställning mellan Asha och de andra kvinnor, då är det naturligtvis mycket annorlunda. Bortsett från Dayeneris Targaryen, en av huvudpersonerna i sagan, mest av kvinnliga karaktärer hade inte sådan stor vapenmakt. Naturligtvis finns det sådana karaktärer som Cersei Lannister eller Catelyn Stark, som med hjälp av kvinnliga list och visdom, skulle kunna påverka män. Men de var alla i skuggan av sina män eller söner. Ingen av dem hade sin egen personlig armé eller flott, ingen av de deltog i striderna. Minsann kämpade Asha på samma villkor som män och var inte sämre. Hon var en stark krigare och har dödat många män.

A northman with an axe loomed up before her, swinging with both hands as he howled in wordless fury. Asha raised her shield to block his blow, then shoved in close to gut him with her dirk. His howling took on a different tone as he fell. She spun and found another wolf behind her, and slashed him across the brow beneath his helm. His own cut caught her below the breast, but her mail turned it, so she drove the point of her dirk into his throat and left him to drown in his own blood. (Martin, 2011:296)

Allt annat, var hon en bra ledare och hon var villig att offra en hel del till förmån för sitt folk.

“I yield, Your Grace. Do as you wish with me. I ask only that you spare my men.”

(Martin, 2011:456)

Asha var inte heller rädd för att stå som en kandidat till tronen efter sin fars död. Hon vågade inte bara att framkasta hennes kandidatur, men också kunde få ett medhåll av många kaptenerna. När Asha insåg att hon kan inte sitta på tronen, gjorde hon ett försök att få åtminstone viss makt. Hon erbjöd sig till rollen av Kungens Höghand.

“I will stand behind you, to guard your back and whisper in your ear. No king can rule alone. Even when the dragons sat the Iron Throne, they had men to help them. The King’s Hands. Let me be your Hand, uncle. (Martin, 2005:275)

Men även om alla sina talanger och ambitioner, kan hon inte vinna tronen, eller åtminstone att vara Kungens Höghand. Fotfarande värld av Is och Eld är först och främst mannens värld.

“No woman will ever rule the ironborn, not even a woman such as Asha,” he insisted, but Balon could be deaf to things he did not wish to hear. (Martin, 2005:30)

3.4. Religion

Kristendomen kom till Skandinavien mycket senare än till de flesta av de södra och östra delarna av Europa. Den Nordens folket trodde fortfarande på den gamla bekännelse och det är därför de kallades som djävlar (Paganos). Dävlar kallades alla de som har inte hunnit att konvertera till kristendomen. Den första Nordens land som konverterades officiellt till kristendomen var Danmark i år 956. Det följdes av Norge i början av 11-talet, och efterhand konverterades Sverige. (Roesdahl, 2007:160)

Alla begrepp som vi känner till om den gamla religionen i Norden har kommit tack vare de människor som själv har inte bekänt den här tron. Därför, enligt Roesdahl de alla religiösa fenomen som existerade i Norden verkar vara mycket grumliga och primitiva. (Roesdahl, 2007:161)

Naturligtvis hade vikingarna sin egen uppfattning om Gud, men det skiljer sig från kristendom. Som i många forntida civilisationer, hade vikingarna olika Gudar. Deras beteende och utseende var ganska liknande med vanligt folk, men en av dem hade specifika roller och funktioner som de var ansvariga för. Den viktigaste Gud var ODIN, den allvetande Gud, Gud av visdom, poesi samt krigsgud. Han var häftigt och oberäknelig. (Lindow, 2001:247) Vikingar hade också Gud av havet som hette Njord. Njord sköter vinden och kunde lugna havet och eld. Han dyrkas av sjömän och fiskare. (Lindow, 2001:241)

Här kan vi dra paralleller mellan järnmannens tron. Järnöarna var den enda på kontinenten Westeros, förutom de nordmännen, som inte tror på Sju (The Seven). Tron på Sju är den vanligaste och den officiella religionen i Westeros. Sju - The Father, The Mother, The Maiden,

The Crone, The Warrior, The Smith och The Stranger – är inte sju olika gudar, men de är sju aspekter på en enda Gud. (7kingdoms)

Tron på Sju predikar barmhärtighet, död, rättvisa, och syndens lön. Det finns en stor kyrka organisation, som består av Septons (män) och Septas (kvinnor). I alla slottar eller stora bosättningar finns en helgedom och små byar besöks alltid av vandrade septons.

Tron i Sjuan är mycket likande med kristendom. Om vi tar till exempel tron på synd. Precis som i kristendomen, varje människa är ansvarig inför Gud. Gud kan skicka till människor elände och olyckor som skulle straffa människor för deras synder.

Precis som i kristendomen är det möjligt att sona synder med hjälp av fasta eller bön. Det finns också en avgrund, en prototyp av vår helvetet, där varje syndare har sin plats. Tro i sju har sina templen, munkar, de heliga skrifterna som en Sju-pekad stjärna "(eng. *The Seven-Pointed Star*) osv. (7kingdoms)

När andals (förfäder av invånarna Westeros) invaderade till Westeros, det första de har etablerat var en tro på Sjun över hela kontinenten. Järnmannen var en av de få som inte under några omständigheter accepterade den här tron. Även ättlingar till blandäktenskap höll sig inte med den tron

Innan andals kom och har spridit tron på Sju, invånarna i Westeros trodde på de gamla gudarna, som var andarna av naturen. En av dessa gudar var Drunknade Gud. Den mytiska varelse är en Gud av undervattensvärlden, hav och sjömän, Gud av krig och sjöfarts rån. Den är också Gud av död och återfödelse, han är en allvarlig varelse som lovar evigt liv till sina anhängare. (7kingdoms)

Som tidigare nämnts, är Järnöarna mycket hård och grym kanten. Troligtvis är detta anledningen till att invånarna av Järnöarna har valt den grymma kulten av Gud. Järnmannens livsstil och historien är relaterad med havet. De trodde att deras förfäder kom från havet och Drunknade Gud skapade dem för plundring och våld.

“The Storm God cast him down,” the priest announced. For a thousand thousand years sea and sky had been at war. From the sea had come the ironborn, and the fish that

sustained them even in the depths of winter, but storms brought only woe and grief.
(Martin, 2005:26)

“Count yourself fortunate.” Theon stroked her hair. it was fine and dark, though the wind had made a tangle of it. “The islands are stern and stony places, scant of comfort and bleak of prospect. Death is never far here, and life is mean and meager. Men spend their nights drinking ale and arguing over whose lot is worse, the fisherfolk who fight the sea or the farmers who try and scratch a crop from the poor thin soil. If truth be told, the miners have it worse than either, breaking their backs down in the dark, and for what? Iron, lead, tin, those are our treasures. Small wonder the ironmen of old turned to raiding.” (Martin, 1999:138)

Bland Vikings religion fanns också en God till havet Njord, men han hade inte en sådan enorm betydelse som Drunkande god hos järnmannen.

Enligt min mening, är det just religion som ger en bättre bild av skillnaden mellan majoriteten av invånarna i Westeros med järnmannen och påminner mest vikingarna. Liksom vikingarna som konverterade till kristendomen långt efter resten av Europa och under lång tid var de hedningar, järnmannen har sin egen religion och vision, som liknar inte med något annat.

3.5. Död

En annan likhet mellan vikingar och järnmannen är kultur av död eller snarare liv efter döden.

I den nordiska mytologin är Valhall den himmelska boning för fallna krigare som tillhör till Guden Oden. Det är ett slags paradiset för de modiga soldaterna. Fallna krigare kommer till Valhall med hjälp av Valkyrior. (Korolev, 2004:506) Valkyrior är krigiska jungfrur som flyger över slagfältet och väljer de mest modiga krigare. Ordet Valkyria innebär välja de döda. När fallna krigare kommer till Valhall, börjar de festa varje dag, äter kött av grisen Särimmer och arrangerar slagsmål mellan varandra och den hela tiden Valkyrior tjänar dem. (Korolev, 2004:505)

Järnmannen hade också sin egen Valhall. Dem trodde att de bästa krigare, även om de inte hade fallit i strid, efter sin död hamnar i undervattens boning av Drunknade Gud. Precis som i Valhall, där Valkyrior tjänar fallna krigare, Drunknade Guds undervattens boning har sjöjungfrur, som tjänar döda.

“My brother Balon made us great again, which earned the Storm God’s wrath. He feasts now in the Drowned God’s watery halls, with mermaids to attend his every want. (Martin, 2005: 26)

4. Resultat

Syftet med den uppsatts var att undersöka hur har påverkat den historiska bilden av vikingatiden en skapelse av en episka fantasi böckerna *Sagan om is och eld*.

Först och främst tillhör *Sagan om is och eld* till episka eller hög fantasi genren, där händelserna äger rum i den fiktiva världen, det finns många karaktärer och kampen mellan gott och ont. Men här är det värt att notera att i böckerna finns det ingen tydlig parrallel mellan gott och ont, alla karaktärer har sina goda och dåliga egenskaper.

Det är också viktig att böckerna tillhör till en historisk fantasi. I den historiska fantasi tar författare verkliga historiska händelserna och bearbetar dem. Den här typ av fantasi kan omfatta olika historiska epoker. Det är viktigt att författarna använder historiska händelserna för att läsaren skulle kunna stöda sig på något och det skulle vara lättare att förstå vad som händer.

I den analytiska delen har jag genomfört en jämförande analys mellan vikingar och invånarna i en fiktiva kontinent Westeros, eller snarare en av kanten som kallas Järnöarna. För att göra min analys tog jag sådana aspekter som det geografiska läget, räder, kvinnornas ställning, religion och död. Efter jag har analyserat de fem aspekter kom jag till slutsatsen att författare George R.R. Martin var inspirerad av vikingarnas historien för att skapa en bild av järnmannen.

Kapitel av *Geografi och naturresurser* har analyserats i termer av geografisk spridning av vikingar. I den här kapiteln har jag lagt till kartor av Brittiska öarna, Skandinavien och Westeros. Där kan vi se att kontinenten Westeros liknar mer med Storbritannien och Irland än med Skandinavien

Men i denna delen försökte jag att visa att vikingarna har anfallit på de Brittiska öarna och Irland. Här har jag kommit till slutsatsen att trots skillnaden i det geografiska läget, visar tydligt de jämförande exemplar att vikingar kunde påverka brittiska och irländska historien. Därför det geografiska läget kan tas för en jämförelse mellan kontinenten Westeros och Vikings historien.

I det andra kapitlet *Räder* gjorde jag jämförelse mellan vikingars och järnmannens räder. Här kapitlet påpekade jag att människor tenderar att se vikingar som brutala rövare som rånade, våldtog och förstörde allt runt. Martins järnmannen är presenterade i exakt samma sätt. Järnmannen är känd först och främst som utmärkta sjömannen, som rånar sina grannar. I det

här kapitlet kom jag till slutsatsen att bilden av brutala rövare användes för att läsaren skulle kunna basera sig på någon gestalt och det kommer att vara lättare att förstå vilka är de järnmannen.

Den tredje delen *Kvinnors ställning* pratar om det faktum att under vikingartiden existerade kvinnor som hade en stor respekt i samhället och också kämpade tillsammans med män. Det existerade också Sköldmö, kvinnor som deltog i striderna. Som jämförelse från böckerna tog jag Asha Greyjoy. Trots att hon var nästan den enda kvinnliga företrädare av Järnöarna, har jag fokuserat på vilken stor respekt hade hon i den manliga samhället, samt hur hon deltog i striderna och hur hon var inte rädd för att agera som en ledare för sitt folk.

Den fjärde delen ägnades åt *Religion*. Här har jag fäst uppmärksamheten på det faktum att vikingarna var bland de sista i Europa som konverterade till kristendomen. Under lång tid var de hedningar. Här drog jag paralleller mellan kristendom och Tro på Sju, som är den officiella tron på kontinenten Westeros. Järnmannen är en av de få som fortfarande tror på de gamla gudarna (tron på de gamla gudarna påminner om hedendom)

Den minsta men kapitel *Död* drar en tydlig parallell mellan den skandinaviska mytologin och livet efter död hos järnmannen. Från den skandinaviska mytologin tog jag som exemplar Valhall och Valkyrier och relaterade de med Drunknade Guds unervattesvärlden och sjöjungfrur. I de båda exemplar finns det en plats för döda krigare, där kvinno tjänar dem.

När jag bestämde mig att skriva den här uppsatsen var jag inte bara inspirerad av mina personliga ideer. Innan jag har börjat att skriva har jag läst olika webbsidor, bloggar och forumer där olika personer diskuterade över verkliga historiska händelserna i böckerna. En av dem var webbsidan *History Behind Game of Thrones*. Trots att webbsidan baseras mycket på teveserien som motsvarar inte riktig med böckerna, kommer där att finnas fortfarande mycket paralleller mellan historiska händelser och böckerna. Dessutom kan man hitta där olika intervjuer med George R.R. Martin. (History Behind Game of Thrones)

Den andra webbsidan *7kingdoms* hjälpte också mig att få veta andra människors åsikt om den här teman. Förutom det hittade jag jättemånga utgörliga informationen om alla händelserna i böckerna. (7kingdoms)

5. Sammanfattning

Sagan om is och eld är en episk fantasi som består av fem böcker. Författare George R.R. Martin är en av mest populära fiktion författare till dags dato.

Böckerna har blivit så populära att det släpptes en teveserie som kallas *Game of Thrones*. Nu släpptes det 6 säsonger och liksom böckerna har det fått enormt popularitet.

Förutom teveserien finns det många webbsidor som ägnas åt böcker. Tillsammans med Elio M. García Jr. och Linda Antonsson har George Martin skrivit en bok som heter *The World of Ice & Fire*. Det är en separat typ av guide bok för läsaren var man kan hitta det nya materialet, kartor och stamtavlan av huvud karaktärer. (Martin, García Jr, Antonsson, 2014)

Jag tror att anledningen till böckerna har blivit så populär är dess mångfald och singularitet. Varje läsare kommer att hitta något för sig själv. Det finns inslag av riddarromaner, samtidigt en viktiga roll spelar magi och omänskliga företeelser. Det är full av våld och svek, man vet aldrig vad som kommer att hända och vem plötsligt dör.

Vanligen inkluderar den episka fantasien gott och ont. Men här är det svårt att säga vad som är gott och vad som är ont. Det finns vissa karaktärer som är positiva, men inte alla av deras handlingar verkar vara bra.

En annan sak som gör de böckerna mycket intressanta är hur läsaren känner påverkan av verkliga historiska händelserna. Martin erkände själv att han använde reella historiska händelser för att skapa sina böckerna.

Från början verkade det att det skulle vara mycket svårt att hitta ett samband mellan böckerna och en del av den Nordens historia. Jag ville inte ta hänsyn till hela innehållet, även om jag tycker att förutom Järnöarna finns det ett par företeelser som påminner Norden. Jag ville att min analys skulle vara mer specifik och därför jag har baserat sig endast på Järnöarna och jämförde dem med en viss period av Nordens historien, det vill säga med Vikingatiden.

Teoretisk del av min uppsats gav på många sätt mig en förståelse varför författarna använder de verkliga historiska händelserna i sina fantasi böckerna. En vision av en vanlig människa om vikingarna är långt ifrån verkligheten och vikingarna var inte så fruktansvärda som människor är vana att se dem. Ändå baserat på den här bilden skulle det vara lättare för läsaren att föreställa sig en bild av järnmanen och förstå deras personlighet.

Just nu den här teman är inte särskilt djup forskat. Men om ta hänsyn till hur många diskussioner och förslag kan hittas på nätet tror jag att i framtiden kommer vi att se mer forskning om det här teman.

6. Resümee

TARTU ÜLIKOOL, Humanitaarteaduste ja kunstide valdkond, Maailma keelte ja kultuuride kolledž, Skandinavistika osakond, Rootsi keel ja kirjandus.

Bakalaureusetöö: Põhjamaade ajaloo mõju George R.R. Martini "Jää ja tule laulule". Võrdlev analüüs Viikingite ajaloo ja Raudsaarte vahel

Autor: Anželika Kulikova

Juhendaja: Mart Kuldkepp

Tartu 2016

George R.R. Martin on kuulus ameerika kirjanik, kes kirjutab fantaasi žanris. Populaarseks sai ta veel 1970-1980 aastate vahel, kui ilmusid tema novellid "*A Song for Lya*" ja "*Dying of the Light*". Aga kõige suurimat populaarsust sai ta 1990ndate lõppus, kui ilmus tema esimene "*Jää ja tule laulu*" osa nimega "*Troonide mäng*". *Jää ja tule laul* koosneb viiest fantaasia raamatust ning veel on oodata kaks raamatut.

Kui kirjeldada raamatuid mõne sõnaga, siis sündmused toimuvad fiktiivses kontinendis nimega Westerosis, või kuidas seda veel kutsutakse Seitse Kuningariiki. Poliitiliste intriigide tõttu hakkab kontinendil toimuma verine kodusõda, kus iga Maja või dünastia arvab, et just nemad on need, kellel on õigus istuda troonil. Oma töös annan ma rohkem ülevaadet raamatus toimuvast.

Autor ise on tunnustanud, et peamine konflikt on baseerib Rooside sõja peal. Rooside sõda kestis Suurbritannias aastatel 1447-1487 kahe suure suguvõsa vahel, Lancasterid ja Yorkid. Kuid Suurbritannia ajalugu pole ainus, mis on mõjutanud autori raamatu kirjutamisel. Paljud raamatu sündmused ja Majad tunduvad olevat väga tuttavad. Luges raamatuid olen isiklikult tundnud, et mõned sündmused meenutavad rohkem Põhjamaade ajalugu, või kui olla täpsem, viikingite aegu.

Oma lõppuutöös olen leidnud seoseid Viikingite aja ja Raudsaarete vahel. Teoreetilises osas olen vaadelnud mis asi on fantaasi, eepiline fantaasi ja ajaloolne fantaasi. Viimane ühtlasi

seletab, kuidas autorid kasutavad reaalseid ajalooliseid sündmusi selleks, et lugeja saaks tugineda millegi peale ning et tal oleks lihtsam kujutada endale pilti.

Üheks allikaks, mida olen kasutanud on Else Roesdahli raamat "Viikingite maailm", mis annab väga hea ülevaade viikingite ajast. Võrdlevaks vaatenurgaks võttsin geograafilist asukohta, röövretki, naiste positsiooni ühiskonnas, religiooni ja surma.

Tulin järeldusele, et Viikingite ja raudinimeste vahel on palju erinevusi. Geograafiliselt Raudsaared, sealhulgas Westeros ise, meenutavad rohkem Suurbritanniat ja Iirimaa, aga tleb võita et ajalooliselt kultuuriliselt need mõlemad riigid on olnud viikingite mõju all.

Inimesed on harjunud mõtlema, et enamus viikingitest on olnud jõhkrad röövlid, kuigi tegelikult see ei vasta tõele. Raudinimesed, sama nagu viikingid, on tuntud oma kontinendis esiteks nagu brutaalsed röövlid, kes tappavad, röövivad ja hävitada kõik oma ümbruses.

Mõnedel naistel viikingite ühiskonnas on olnud väga hea mõju, neid austati ja nendega arvestati. Mõned neist on isegi käinud sõjaretkedel koos meestega. Võrdluseks tõin ühe nais tegelast Asha Greyjoy, kes vaatamata oma soole käis meestega sõjaretkedel, omas oma laevu ja pakkus ennast troonile.

Võrreldes religiooni, tulin järeldusele, et raudinimesed olid nende seas, kes uskusid Vanade Jumalatesse. Ehk siis siin tõi paralleeli sellega, et viikingid olid viimased Euroopas, kes võtsid kristluse vastu.

Viimane peatükk räägib surmast või elust peale surma. Siin tõin näiteks viikingite mütoloogiast olevaid Valküüriaid ja Valhallat, millele vastaseks raamatust on merineitsid ja Uppunud Jumala veealune maailm

Üldkokkuvõttes jõudsin järeldusele, et Viikingite ajalugu ning üldine ülevaade sellest ajast on olnud inspiratsiooniks George R.R. Martinile, et luua üks osa oma raamatutest.

7. Litteraturförteckning

1. Bloom Harold, 1982. Clinamen: Towards a Theory of Fantasy. I *Bridges to Fantasy*, ed. George E. Slusser, Eric S. Rabkin, and Robert Scholes (Carbondale, Ill.: Southern Illinois University Press, 1982), 5
2. Clute, John and Grant, John. *The Encyclopedia of Fantasy*. 1999.
3. Gilmore, Mikael. George R.R. Martin: The Rolling Stone Interview. The Rolling Stone, 2014.
<http://www.rollingstone.com/tv/news/george-r-r-martin-the-rolling-stone-interview-20140423?page=2> (hämtad 11.04.2016)
4. History Behind Game of Thrones. <http://history-behind-game-of-thrones.com/> (hämtad 22.04.2016; 16.05.2016)
5. Jesh, Judith. *Women in the Viking Age*. 1991. Chapter VI. Warrior woman to nun – looking back at Viking Women
6. Kartan av Storbritannien och Irland. <http://ferie-info.dk/landefakta/england/> (hämtad 5.05.2016)
7. Kartan av Norden. <http://petrasskolsida.blogspot.com/2013/11/so-nordenfakta-och-karta.html> (hämtad 16.05.2016)
8. Kartan av Westeros. <http://imgur.com/gallery/4t25T> (hämtad 05.05.2016)
9. Korolev, Kirill. *Скандинавская мифология. Энциклопедия*. 2004.
10. Lindow, John. *Handbook of Norse mythology*. 2001.
11. Magnúsdóttir, Auður G. 2008. Women and Sexual politics. I *The Viking World*. Edited by Stefan Brink in collaboration with Neil Price.
12. Martin, George. R.R. *A Song of ice and Fire: A Clash of Kings*. 1999
13. Martin, George. R.R. *A Song of ice and Fire: A feast for Crows*. 2005
14. Martin, George. R.R. *A Song of ice and Fire: A Dance with Dragons*. 2011.
15. Martin, George R.R. and García Jr, Elio M. and Antonsson, Linda. *The World of Ice and Fire*. 2014
16. Matthew, Richard. *Fantasy. The liberation of imagination*. 2002.
17. Prudom, Laura. Game of Thrones' Sets Record for Most Emmy Wins in a Year. 2015. Variety. <http://variety.com/2015/tv/news/game-of-thrones-emmy-wins-record-1201598356/> (hämtad 12.04.2016)
18. Roesdahl, Else. 2007. *Viikingite maailm. Viikingid kodu-ja välismaal*. Taani keelest

- tõlkinud Tiina Toomet. Orig. 2001.
19. Reimann, Olga. Das Märchen bei E.T.A.Hoffmann. München, Inaugural-Dissertation. 1926
 20. Sköldmö. *Nordiska familjebok*. 1917. <http://runeberg.org/nfce/0728.html> (hämtad 16.05.2016)
 21. Tododrov, Tzvetam. *The Fantastic. A structural approach to a literary genre*. 1975. Translated from the French by Richard Howard. Org 1970.
 22. Williams, Gareth. 2008. Raiding and Warfare i *The Viking World*.. Edited by Stefan Brink in collaboration with Neil Price.
 23. 7kingdoms. <http://7kingdoms.ru/> (hämtad 18.04.2016; 19.04.2016; 22.04.2016; 16.05.2016)

8. Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina Anželika Kulikova

(sünnikuupäev: 25.09.1993)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
Põhjamaade ajaloo mõju George R.R. Martini "Jää ja tule laulule". Vördlev analüüs Viikingite ajaloo ja Raudsaarte vahel/ Inverkan av Nordiska Historien om George.R.R. Martins "Sagan om is och eld". En jämförande analys av Vikingatiden med Järnåarna ,

mille juhendaja on Mart Kuldkepp,

- 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
- 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus, **18.05.2016**